

Jezsuita Roma Szakkollégium

ÉVKÖNYV

2017–2018

Missziónk: A JRSZ keresztény alapokra és jezsuita hagyományokra épülő szakkollégium, mely a társadalmi felelősségvállalásban élenjáró, szakmailag felkészült, felnőtt és felelős életvezetésre kész roma értelmiségi fiatalok fejlődését segíti.

Tartalom

Jezsuita Roma Szakkollégium Évkönyv
2017/2018

Alapítás éve: 2011
Alapító és fenntartó:
Jézus Társasága
Magyarországi Rendtartománya
1085 Budapest, Horánszky utca 20.
www.jezsuita.hu

Felelős kiadó:
Hámori Orsolya
Jezsuita Roma Kollégium és Szakkollégium
1191 Budapest, Hunyadi utca 2–4.
Titkárság: +36 1 704-8950
E-mail: iroda@jrsz.hu,
www.jrsz.hu

Cikkszerzők:
D. Nagy Márton István, Hatvani Ádám, László Ramóna, Oláh Zsolt

Szerkesztette, és az interjúkat készítette:
Orsós Ibolya

A nyomdai előkészítést végezte:
Fábián Attila

A nyomdai kivitelezést végezte:
Wings Group Kft.

Hámori Orsolya rektor köszöntője	5
SZAKKOLLÉGISTÁK	6
MUNKATÁRSÁK	16
SZAKKOLLÉGIUMI TÁRSINTÉZMÉNYEK	18
KOLLÉGIUMUNK A SZÁMOK TÜKRÉBEN	20
FELVÉTELI RENDSZER	22
TANULMÁNYI RENDSZER	23
A 2017/18-AS TANÉV KURZUSAI	24
A KOLLÉGIUM ÉLETE	
Közösségépítés	28
Ősz, önismeret, Katalinpuszta	30
Kaposváron jártunk – középiskolásokkal találkoztunk	32
„Akkor lesz igazságos világ a mienk, hogyha minden ember előtt nyílik valamilyen lehetőség!”	33
A tavaszi félév első csütörtök estéje	35
A beteg Közel-Kelet – beszélgetés Sajgó Szabolcs jezsuitával	37
Pártok és képviselet, választási részvétel a magyarországi romák körében	39
Tavaszi táborban jártunk Tatán	40
Csütörtök esti beszélgetés a romák társadalmi integrációjának dilemmáiról	42
Skinheadből cigánymissziós – vendégünk volt Kis István	44
Gyereknep a csörögi tanodásokkal	46
A roma értelmiség hatása az autentikus cigányzenére	48
Évzáró kerti parti	49
Interjú Hajdu Andrással, a 2017/2018-as tanév díjazottjával	51
„Az attitűd, az akarat, a szorgalom és a kitartás szüli azokat a lehetőségeket, amelyek megváltoztathatják az életedet” ...	54
„Magyar vagyok, cigány vagyok, európai vagyok!”	59

Kedves Olvasó! Kedves Barátunk!

Nem tudtuk nem észrevenni, hogy a roma szakkollégiumok kétség kívül hiánypótló munkájára egyre szélesebb körben figyelnek fel országszerte, s ez számunkra egyetlen fő üzenetet hordoz: feladatunk van! A rengeteg lehetőséggel bölcsen élve ki kell alakítani a diákjaink számára legnagyobb hosszú távú segítséget jelentő tanulmányi rendszert, s meg kell mutatnunk a még közép-, esetleg általános iskolás roma gyermekeknek, hogy milyen többletet jelent, ha roma szakkollégistaként tervezik a jövőjüket. Mindez pedig nem megy a diákok aktív bevonása nélkül. Gróf Széchenyi Istvánt idézve: nihil de nobis sine nobis – semmit rólunk nélkülünk. Ez a munka a diákbizottság és a munkatársak együttműködésével már megkezdődött, de nem állhat meg a következő években sem.

Ebbe a mozgalmas tanévbe szeretnénk most bepillantást engedni Neked is, Kedves Olvasó, aki ezt a kiadványt talán a közösségünk odaadó munkájával rendezett roma szakkollégiumi tanévnyitón veszed a kezébe.

Neked pedig, Kedves Szakkollégista, abban a reményben adjuk ezt a könyvet, hogy ez a közös út és ez az életre szóló közösség jut majd az eszedbe évek múlva, amikor már az itt töltött évek munkájának termését aratod.

Hámori Orsolya
intézményvezető

A 2017-2018-as tanévet azzal a mondattal nyitottam meg a szakkollégisták évkezdő táborában, hogy „a célnak semmit sem lehet alárendelni”.

Úgy érzem, egy olyan évet tudunk most magunk mögött, amikor valóban nem rendeltünk alá semmit annak a missziónak, hogy a szakkollégistáink útjait egyen- gessük, hogy – ahogyan az a küldetés- nyilatkozatunkban is olvasható – később „szakmailag felkészült, felnőtt és felelős életvezetésre kész roma értelmiségi fiatalokként” léphessenek ki a nagybetűs Életbe. A legnagyobb örömet és büszkesé- get az jelenti számunkra, hogy ez a munka a szakkollégistákkal partnerségben ment végbe, hogy sikerült egymásra hangolód- va egy programokban és eredményekben egyaránt gazdag tanévet lebonyolítani.

A már jól megszokott tanulmányi prog- ramokon kívül jártunk a fiatalokkal az ország különböző pontjain megrendezett konferenciákon, sportnapon, táborokban, színházban, koncerten, szerveztünk tréningeket, vendégül láttunk tanodás gyerme- keket és más szakkollégiumok hallgatóit, együtt ünnepeltük a karácsonyt, és együtt búcsúztattuk a tanévet...

SZAKKOLLÉGISTÁK

Csányi Levente

Pázmány Péter
Katolikus Egyetem

Magyar-pedagógiai
tanári szak

Czigány Máté Gábor

Budapesti Műszaki
és Gazdaságtudományi
Egyetem

Vegyészmérnök szak

Cseke Tamás

Budapesti Corvinus
Egyetem

Nemzetközi
tanulmányok szak

D. Nagy Márton István

Pázmány Péter
Katolikus Egyetem

Szociológia szak

Dócs Eszter Alexandra

Magyar Táncművészeti
Főiskola

Táncos és próbavezető szak

Farkas József

Nemzeti Közszolgálati
Egyetem

Bűnügyi igazgatási
szak

Erős Valentin

Pázmány Péter
Katolikus Egyetem

Mérnökinformatikus szak

Flóra Gyula

Óbudai Egyetem

Gazdálkodás
és menedzsment szak

Farkas Evelin Ivett

Budapesti Corvinus
Egyetem

Nemzetközi
gazdálkodás szak

Hatvani Ádám

Nemzeti Közszolgálati
Egyetem

Nemzetközi
igazgatási szak

Horváth Barbara

Károli Gáspár
Református Egyetem

Anglisztika szak

Lakatos Vanessza

Károli Gáspár
Református Egyetem

Szociológia szak

Komlósi Róbert György

Óbudai Egyetem

Villamosmérnök szak

Mundér Gergő

Károli Gáspár
Református Egyetem

Nemzetközi
tanulmányok szak

Kovács László Zoltán

Károli Gáspár
Református Egyetem

Osztatlan tanári szak

Németh Patrícia

Budapesti Műszaki
és Gazdaságtudományi
Egyetem

Mérnökinformatikus szak

Oláh Attila

Budapesti Műszaki
és Gazdaságtudományi
Egyetem

Építőmérnök szak

Orsós Zoltán

Károli Gáspár
Református Egyetem

Jogász szak

Oláh Zsolt

Eötvös Lóránd
Tudományegyetem

Történelem szak

Regenye Dávid István

Pázmány Péter
Katolikus Egyetem

Mérnökinformatikus szak

Orsós Tamás

Budapesti Metropolitan
Egyetem

Pénzügy
és számvitel szak

Ráczi Bianka

Budapesti Metropolitan
Egyetem

Emberi erőforrás szak

Sallai Jenő

Vienna Konservatorium

Hegedű szak

Varga Valentina

Nemzeti Közszolgálati
Egyetem

Közigazgatás
szervező szak

Sőregi Ágnes

Budapesti Műszaki
és Gazdaságtudományi
Egyetem

Környezetmérnök szak

Zsigmond Kitti

Eötvös Lóránd
Tudományegyetem

Angol-német szakos
osztatlan tanári képzés

Szénási Dezső

Szent István Egyetem

Építészmérnök szak

MUNKATÁRSOK

Hámori Orsolya

Rektor

Prokopp Katalin

Tanulmányi vezető (2018 januárjáig)

Orsós Ibolya

Tanulmányi vezető (2018 februárjától)

Bartal Attila

Projektvezető

Kása Anita

Referens

Hofher József SJ

Kollégiumi lelkész

KURZUS OKTATÓK

2017/18 őszi félév

Barabás Dénesné – Elsősegély közúton és közhelyeken

Dr. Kállai Ernő – Kisebbségpolitika, a gazdasági lét dilemmái

Fábián Zsuzsanna – A hatásos beszéd mestersége

Hofher József SJ – Keresztény alapismeretek

Dr. Raduly Zsuzsa – Jog

Tóth József – Sikeres és etikus vállalkozás

2017/18 tavaszi félév

Dr. D. Magyar Imre – Cigány irodalom

Dr. Feledy Botond, Dr. Schiffer András – Kül- és belpolitikai ismeretek

Dr. Kék Emerencia – A modern kereszténység erkölcsi dilemmái

Dr. Rövid Márton – Bevezetés a társadalmi kisebbségek
és többségek vizsgálatába

Dr. Tamási Erzsébet – A roma nők helyzete

Hajdu András – Közgazdaságtan

SZAKKOLLÉGIUMI TÁRSINTÉZMÉNYEK

 KERESZTÉNY ROMA
SZAKKOLLÉGIUMI HÁLÓZAT

 JEZSUITA EGYETEMI
KOLLÉGIUMOK

 EGYETEMI ROMA
SZAKKOLLÉGIUMOK

Szent Ignác Jezsuita
Szakkollégium
(Budapest)

Budapesti Református
Cigány Szakkollégium
(Budapest)

Jezsuita Roma Kollégium
és Szakkollégium
(Budapest)

Kaposvári Egyetem Roma
Szakkollégiuma (Kaposvár)

Pécsi Tudományegyetem Wlisslocki
Henrik Szakkollégium (Pécs)

Miskolci Görögkatolikus Cigány
Szakkollégium (Miskolc)

Eszterházy Károly Főiskola
Roma Szakkollégium (Eger)

Evangélikus Roma Szakkollégium
(Nyíregyháza)

DE GYFK Lippai Balázs Roma
Szakkollégium (Hajdúböszörmény)

Wáli István Református Cigány
Szakkollégium (Debrecen)

Szent Miklós Görögkatolikus
Roma Szakkollégium (Debrecen)

Szegedi Keresztény Roma
Szakkollégium (Szeged)

Kaszap István Jezsuita
Egyetemi Szakkollégium (Szeged)

HATÁRON TÚLI JEZSUITA EGYETEMI KOLLÉGIUMOK

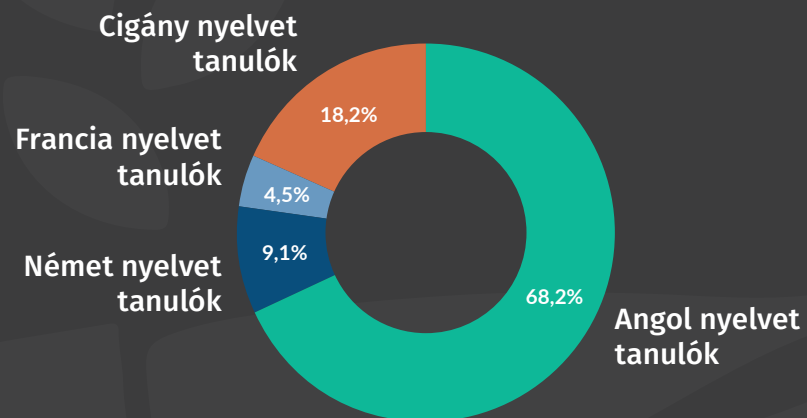
- Marosvásárhelyi Jezsuita Egyetemi Lelkészség Kollégiuma (Marosvásárhely)
- Leuveni Collegium Hungaricum (Leuven)

KOLLÉGIUMUNK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

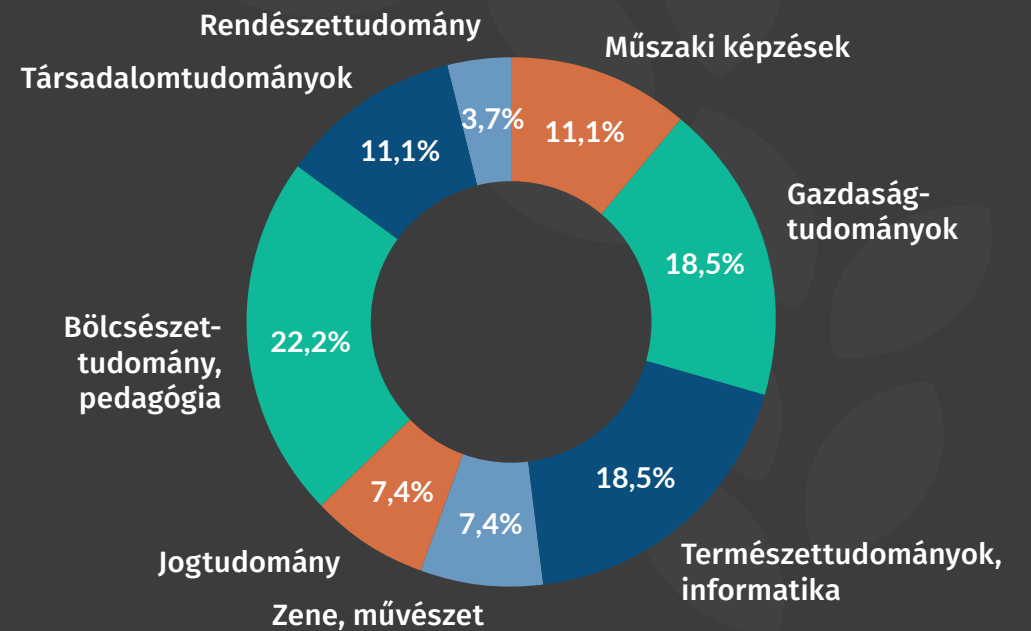
KÉPZÉSI SZINTEK A HALLGATÓK KÖRÉBEN

NYELVTANFOLYAMOKON RÉSZT VEVŐ HALLGATÓK SZÁZALÉKOS ELOSZLÁSA

KÜLÖNBÖZŐ KÉPZÉSI TERÜLETEK SZÁZALÉKOS ARÁNYA

FELVÉTELI RENDSZER

KIKNEK A JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK?

- főként roma és/vagy hátrányos helyzetű
- 30 év alatti
- budapesti felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatói.

Nem elvárás, hogy vallásos legyél, elég, ha nyitott vagy az általunk képviselt értékekre.

Sikeres felvétel esetén az alábbiakat biztosítjuk a szakkollégistáknak:

- kétágyas szobákban való elhelyezést egy családias, 48 férőhelyes épületben, amely kertvárosi környezetben található, kiváló közlekedéssel
- jól felszerelt konyhát, étkezőt, mosógépeket
- sportoláshoz saját konditermet, foci-pályát
- a pihenéshez árnyas kertet
- internet-hozzáférést (wifi), számítógéptermet ingyenes nyomtatási, fénymásolási lehetőséggel
- könyvtárat, szakmai segítséget
- ösztöndíjat (22 000–51 000 Ft)
- szakmai kurzusokat, tréningeket és ingyenes nyelvi képzést

- kulturális programokat, egy jó közösséget.

A kollégiumi díj mértéke: 22 000 Ft/hó.

A JELENTKEZÉS MÓDJA ÉS MENETE

A felvételi eljárás kétfordulós. Az első fordulóban a jelentkezők online adatlapot töltenek ki, és csatolják a kért dokumentumokat.

A második fordulóban személyes találkozásra kerül sor a továbbjutott jelentkezőkkel.

E szóbeli fordulóra értesítés alapján hívjuk be a hallgatókat; az alkalom fél napot vesz igénybe.

TANULMÁNYI RENDSZER

1. KETTŐS IDENTITÁS MODUL

A modulba olyan tanulmányi egységek (tantárgyak, foglalkozások) tartoznak, amelyek hangsúlyt fektetnek a kettős identitás építésére, a közeleti és kultúrateremtő elítiként való szerepvállalás szakmai megalapozása érdekében.

A szakmai oktatást kulturális programok egészítik ki, amelyekben a diákok kreatív részvétele kívánatos. Cigány és magyar népismeret címén azokat az ismereteket kívánjuk oktatni, amelyek a magyar-cigány együttélés megértéséhez, a kölcsönös függőség és történelmi egymásrautaltság felismeréséhez, a békés együttéléshez szükséges szemlélet kialakításához szükségesek. Azt az alapelvet követjük, hogy az egészséges identitás nem mítoszokra és ellenségképekre, hanem a történelem és a jelen valóságának kritikus és önkritikus szemléletére épül.

Témakörök

Cigány és magyar népismeret, cigány és magyar történelem, cigány és magyar kultúra (zene, irodalom, festészet), cigány nyelvek.

2. SPIRITUÁLIS MODUL

A szakkollégium a képzés tartalmában valamint kulturális-közösségi életében a felsőoktatás keresztény szellemiségű

műhelye. A szakkollégium hozzá kíván járulni ahhoz, hogy növendékeinek hite elmélyüljön, alapvető jártasságot szerezzenek a teológiai, egyházi kérdésekben, és alkalmasakká váljanak arra, hogy hivatásukat kibontakoztatva hitüket hitelesen képviseljék a világban és az Egyházban.

Témakörök

Egyházismeret, bibliaismeret, kontextuális teológiai irányzatok, felnőtt hittan. A modul tárgyaiban a különböző felekezetek a hitéleti képzésekhez hasonlóan saját oktatási profiljukat alkalmazzák.

3. KÖZISMERETI MODUL

A közismereti modul célja az, hogy a szakkollégisták biztos alapokkal rendelkezzenek az értelmiségi elit világában, képesek legyenek összetett problémák megoldására, minőségi munka végzésére és gondolataik szabatos kifejezésére, akár idegen nyelven is.

Témakörök

- Szakmai idegen nyelvi képzés
- Informatikai képzés
- Önismereti és önkifejezést segítő foglalkozások
- Általános közismereti tárgyak, amelyeknek célja az, hogy a szakkollégista jártasságot szerezzen a közösség-szervezésben, a pályázatírásban, a forrásfejlesztésben.

A 2017/2018-AS TANÉV KURZUSAI

ŐSZI KURZUSOK

KISEBBSÉGPOLITIKA, A KÖZÖSSÉGI LÉT DILEMMÁI – Dr. Kállai Ernő

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje Magyarország legújabb kori történelmének és társadalmi viszonyainak a kérdésköreit a romák vonatkozásában. Lássa át a hazai társadalom működésének történelmi, eszmei, strukturális és funkcionális összefüggéseit a cigány/roma népesség történelmének és kultúrájának vonatkozásában. Próbálja meg elhelyezni saját magát a jelenkor társadalmi viszonyai között, ismerje meg lehetőségeit a saját sorsának és közösségének jövője szempontjából.

JOG – Dr. Raduly Zsuzsa

A kurzus bemutatja a magyar állam működését és a főbb állami szerveket. A hallgatók megismerhetik az állampolgári önszerveződés formáit, áttekintő képet kapnak a polgári jogi jogviszonyokról. Megtudhatják, hogy milyen jogvédelmi lehetőségek léteznek.

HATÁSOS BESZÉD – Fábíán Zsuzsanna

A kurzus résztvevői ízelítőt kaphatnak a beszédtechnikai gyakorlatból. Megismerhetik a beszéd fontosságát a mindennapi, a váratlan és a kiemelt jelentőségű helyzetekben. Gyakorolhatják a saját hangon,

jó dinamikával, helyes artikulációval való értelmező olvasást és a spontán beszédet. Lehetőségük adódik sokféle szituációban kipróbálni magukat, mint majdani „hivatásos” beszélő.

KERESZTÉNY ALAPISMERETEK – Hofher József SJ

A kurzus célja, hogy a szakkollégisták megismerkedjenek olyan fogalmakkal, témákkal, mint például vallás, kereszténység és a spiritualitás, szerzetesrendek és egyházak. Továbbá képet kapnak a jezsuitaságról, megtudhatják, hogy kik ők, mit csinálnak.

ELSŐSEGÉLY KÖZÚTON ÉS KÖZHELYEKEN – Barabás Dénesné

Az elsősegély kurzus alatt megbeszélésre és gyakorlásra kerülnek mindazok a tevékenységek, amellyel a balesetet szenvedett, hirtelen megsérült embertársainkat ellátjuk mindaddig, amíg arra hivatott személy a gondoskodást átveszi. Az elsősegélynyújtás feladata a közvetlen életveszély elhárítása, sőt: az úgynevezett klinikai halál állapotában az újraélesztés megkezdése. Az elsősegély további feladata a további életveszély elhárítása, mint pl. az elvérzés megakadályozása vagy pedig annak meggátolása, hogy

a már meglévő bajból tartós szervkárosodás ne alakuljon ki.

SIKERES ÉS ETIKUS VÁLLALKOZÁS – Tóth József

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedhessenek azzal, hogy mi egy vállalkozás valós célja. Csak és kizárólag a haszon, vagy alkotni, létrehozni valami jót, értékeset? Mikor beszélhetünk társadalmilag hasznos vállalkozásról? Miért indít val-

lalkozást valaki? Vállalkozónak lenni csak munka vagy hivatás? Mit jelent a felelős vállalkozó? Adhat-e az Egyház útmutatást egy vállalkozónak, lehet-e erő, tanácsot meríteni a vállalkozásunkhoz az Egyház Társadalmi Tanításából? Lehet-e egyszerre valaki jó katolikus és jó vállalkozó, vagy a kettő kizárja egymást? Ezekre és hasonló, a vállalkozói léttel kapcsolatos kérdésekre keresik a választ a kurzuson részt vevő hallgatók.

TAVASZI KURZUSOK

CIGÁNY IRODALOM – Dr. D. Magyari Imre

Az órákon folyamatosan szó esik az európai és a magyar irodalom műveiben megjelenő cigányképekről, nemkülönben a cigányokkal kapcsolatos legújabb hazai szakirodalomról, könyvekről, tanulmányokról, interjúkról.

Ízelítő a szakirodalomból: Fekete korall I., Fekete korall II., Bari Károly költészete és néprajzi munkássága, Lakatos Menyhért: Füstös képek, Lakatos Menyhért: Akik élni akartak, novellák, Osztóján Béla: Átyin Jósának nincs, aki megfizessen, Holdosi József: Kányák + kisregények, Szécsi Magda lírája és prózája, Jónás Tamás munkássága

BEVEZETÉS A TÁRSADALMI KISEBBSÉGEK ÉS TÖBBSÉGEK VIZSGÁLATÁBA – Dr. Rövid Márton

A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat a társadalmi kisebbségek és többségek vizsgálatának világába. Az első órán Jim Jarmush Éjszaka a földön című filmjének segítségével az előítélet, rasszizmus és diszkrimináció fogalmait járjuk körbe. A második órán a nemzet, etnikum, faj fogalmait vizsgáljuk, és megismerkedünk az etnicitás nélküli csoportok koncepciójával. Ezután az emberi jogok, kisebbségi jogok, és a kisebbségi autonómia kérdéseit tárgyaljuk. Végezetül a társadalmi elnyomás és kirekesztés formáit vitatjuk meg.

KÖZGAZDASÁGTAN

– Hajdu András

Érintett témák:

A Közgazdaságtan története; Piacgazdaság fejlődése és működése; A gazdasági matematika alapjai; Hogyan válasszunk bankot?; A banki hitelezés trükkjei és buktatói; Mit csináljunk a megtakarított pénzünkkel?

A ROMA NŐK HELYZETE

– Dr. Tamási Erzsébet

A foglalkozás célja, hogy megvilágítsa a nők és férfiak jelenlegi egyéni és társadalmi állapotát, és mindennek tükrében bemutassa a roma nők speciális helyzetét. A foglalkozás első két órája előadás formájában zajlik, a további időben kérdések és megbeszélés folyik az elhangzottakról. A kollégium célja, hogy a roma nők általános és speciális helyzetét és problémáit a jelen társadalmi kérdések tükrében mutassa be.

KÜL- ÉS BELPOLITIKAI ISMERETEK –

Dr. Feledy Botond és

Dr. Schiffer András

Február 24.

Dr. Feledy Botond: A külpolitika és belpolitika összefüggései

Hogyan hozunk külpolitikai döntéseket? Mi az a nemzetérdek? Hogyan illeszkedik hazánk az Európai Unióba? Mennyiben befolyásolja a világpolitika a hazai belpolitikát? Vannak-e erők és gyengék a világpolitikában? Mi a fokmérője a hatalomnak külpolitikai szemmel nézve?

Március 10.

Dr. Schiffer András: Választások 2018.

A választások közjogi környezete (különös tekintettel: választási rendszer, kisebbségi kormányzás, abszolút többség, kétharma-

dos többség jelentősége) és tétje az egyes pártok szempontjából

Április 7.

Dr. Feledy Botond: A világpolitika intézményrendszerei és a nemzetállamok külpolitikai apparátusai: nemzetközi szervezetek a második világháború után.

Mennyiben képezi le egy nemzetközi szervezet az alapítói érdekeket? Mire való egyáltalán egy nemzetközi szervezet? Melyek napjaink legbefolyásosabb szervezetei?

Május 5.

Dr. Schiffer András: Választások 2018.

Az eredmények értékelése, várható hatása a pártrendszerre

A MODERN KERESZTÉNYSÉG ERKÖLCSI DILEMMÁI – Dr. Kék Emerencia

A kurzus során a keresztény alapismeretek körbejárása az egyik cél, érintve a 20. századi cigányok vallásosságát is. A másik fontos cél, hogy a kurzuson részt vevők beszélgessenek, gondolkodjanak olyan a katolikus szemszögből „kényes” témakörökről, mint például az abortusz, eutanázia, klónozás vagy a mesterséges megtermékenyítés.

Kurzusaink mellett szakkollégistáinknak lehetőségük van olyan tréningeken is részt venni, melyek tanulmányaikban és munkaerőpiacon való elhelyezkedésükben nyújtanak segítséget. A 2017/2018-as tanévben az alábbi három tréning állt hallgatóink rendelkezésére.

ÖNISMERETI TRÉNING – Rothbart Erika, Pólya Judit

(2017. október 27–29.)

KONFLIKTUSKEZELÉS – GT Personum

(2018. április 08.)

MAGABIZTOS FELLÉPÉS ÉS SIKERES MEGJELENÉS – GT Personum

(2018. április 21–22.)

A KOLLÉGIUM ÉLETE

Közösséget építeni nehéz feladat. Anélkül, hogy bárki belevetné magát a közösségszervezés rejtelseibe, elég belegondolni abba, hogy mit értünk közösségépítés alatt. Egyáltalán mit jelent az, hogy „közösség”? Csak akkor van értelme közösségépítésnek, ha tudjuk, hogy milyen csapatot akarunk építeni, hogy számunkra mit jelent az, hogy „közösség”, és miért jó az, amilyennek gondoljuk. Erre mondja Seneca: „Semmilyen szél nem kedvez annak, aki nem tudja, melyik kikötőbe tart.” Ugyanakkor felmerül az a kérdés is, hogy mi a teendő a klikkekkel. Inherens részei egy csoportnak, vagy feltétlenül meg kell szüntetni őket a kollektívára gyakorolt (természetükből fakadó) destruáló hatásuk miatt? A közösségszervezéssel foglalkozó egyének feladata, hogy érezzék, hol kell beavatkozni, és megtegyék a szükséges lépéseket, hogy az emberek egymás közötti kusza viszonyai-ból csapat, „közösség” legyen.

A 2017/18-as tanév első félévében nyolc, a másodikban négy hallgató nyert felvételt az intézmény szakkollégistái közé. Az újak beilleszkedésének a biztosítása komoly kihívást jelent, mert nem biztos, hogy a korábbi tagok között kialakult valamiféle szilárdnak mondható egység, így potenciálisan kettős a probléma. Ezek megoldásához vagy kezeléséhez nemcsak közös programok, de személyes beszélgetések is szükségesek.

Örömteli hír, hogy a második szemesztertől csatlakozott hozzánk Orbán Zsolt mentálhigiénés szakember, akinek koordinálásával a szakkollégiumi közösségszervezés új lendületet kapott. Ő felel a csoportkohézióért, nagy munkát végez a jó személyes kapcsolatok kiépítése érdekében, és hidat képez a vezetőség és a szakkollégisták között. Lelki vezetőnkkel, Hofher József atyával karöltve hiánypótló szerepet tölt be a JRSZ szervezeti struktúrájában.

A második félév során három csapatépítő estet is tartottunk, amely során játékos, de közös munkát szükségeltető feladatokat kellett elvégeznie a szakkollégistáknak. Ezek az alkalmak nemcsak arra voltak jók, hogy közelebb hozzák az embereket egymáshoz, hanem arra is, hogy a hétköznapi feszültségei egy kicsit feloldódjanak. Közkedvelt játékká vált az úgynevezett „maffia”, amely mindig számos érzelmet váltott ki a szakkollégistákból, és témaadója volt a vacsora közbeni beszélgetéseknek. Ugyanakkor rendkívül élesen mutatta meg, hogy a különböző szerepek felvétele vagy fel nem vétele hogyan hat a bizalomra és az együttműködésre.

Szakkollégiumi táborunk ugyanezen céllal került megrendezésre március 23. és 25. között, Tatán. A bő két nap során lehetőségünk nyílt jobban megismerni az elsősöket, beszélgetni velük, együtt meg-

látogatni a vármúzeumot, sokat nevetni és jól érezni magunkat.

A közösségiség erősítése fontos pillére kell, hogy legyen a szakkollégiumunknak. Ez azt jelenti, hogy tudnunk kell, merre megyünk, mit akarunk, és hogyan akarjuk azt elérni. Bátran kijelenthetem, hogy

az elmúlt két félévben rendkívül fontos lépéseket tettünk meg ezek meghatározásához, így jó úton vagyunk afelé, hogy olyan közösség épüljön ki, amely megfelel a kitűzött céloknak.

D. Nagy Márton

Ősz, önismeret, Katalinpuszta

Hogy mitől vagyunk mi többek, mint egy átlagos szakkollégium? Többek között attól, hogy olyan tréningeket biztosítunk hallgatóink számára, melyek elsősorban tanulmányaikban nyújtanak segítséget, vagy pedig a munkaerőpiaci kilépésükhöz szükséges könnyebb boldogulásukat segítik elő. Ehhez viszont nélkülözhetetlen, hogy tisztában legyünk saját magunkkal és ezáltal képességeinkkel is. Őszi félévünk során önismereti tréningen vehettek részt hallgatóink.

Október utolsó hétvégéjén szakkollégiumunk elsőéves csapata pár felsőbb éves-sel kiegészülve önismereti tréningen vett részt a természet lágy ölén fekvő katalinpusztai kirándulóközpontban. Vezetőink, Rothbart Erika és Pólya Judit irányításával önreflexió, tervezés és személyes hatékonyság vad vizeire evezünk.

Pénteken az esti órákban hagytuk el a nyüzsgő fővárost, és érkeztünk meg a Börzsöny és a Cserhát kapujába, Szendehely-Katalinpusztára. Szállásunkon csodálatos látvány fogadott bennünket, az őszi színekben pompázó környezetünk csendje nyugalmat árasztott felénk, tökéletes helyszíne volt hétvégénk témájának.

A rövid, játékos bemutatkozás után különböző, csapatban és egyénileg megoldott feladatok során trénerünk próbálták minket rávezetni olyan, a személyiségünk rejtett zugaira és bugyraira, amelyek felfedezésével jobban megismerjük önmagunkat. Azonban ez a feladat nem volt könnyű, sokszor ugyanis olyan dolgokkal kellett szembenéznünk, amiket egyébként hajlamosak lettünk volna a szőnyeg alá söpörni, létezésüket semmibe venni. Pedig a pozitív változásokhoz nemcsak erősségeinkkel kell tisztában lennünk, őszintén számot kell vetnünk gyengeségeinkről, hiányosságainkról is. Kicsit olyan volt ez a folyamat, mint amikor az expedíciós csapatok helyismeret nélkül, csupán iránytűjük segítségével tájékozódva elindultak felfedezni a civilizáció számára ismeretlen helyeket. Ugyanígy mi is csak támpontokat

kaptunk Judittól és Erikától, hogy merre kellene mennünk és kikötnünk. Önismereti fegyvertárunkkal felvértezve már könnyebb volt olyan távlati kérdésekre megfogalmazni válaszainkat, hogy mik a személyes motivációink, mi az, amiben kedvünk leljük, és mi a célunk életünkkel. Saját megfigyeléseink mellett társaink építő megjegyzései és észrevételei is nagyban segítettek munkánkat, és ez egyben egy lehetőség is volt, hogy jobban megismerjük egymást, ezzel a társaságot még jobban összekovácsolva.

Összességében egy rendkívül mozgalmas, jellemet formáló kalandban volt részünk, aminek tanulságait elraktározva, „egészebb” önmagunkként tértünk vissza a Hunyadi utca 2-4-be.

Kaposváron jártunk – középiskolásokkal találkoztunk

A tavalyi tanévhez hasonlóan idén is folytattuk rekrutációs tevékenységünket különböző középiskolákban. Az őszi félév során többek között látogatást tettünk a Kaposvári Táncsics Mihály Gimnáziumban, ahol Arany János Tehetséggondozó Program működik.

Ebben a tanévben is folytatjuk vidéki középiskolák felkeresését – elsősorban olyan gimnáziumokkal és kollégiumokkal vesszük fel a kapcsolatot, ahol Arany János Tehetséggondozó Program működik, hiszen ezekben az intézményekben sok olyan fiatal találkozhatsz, akik kis falvakból érkeztek, és többségében romák és/vagy hátrányos helyzetűek, és érettségi után, felsőfokú tanulmányaik során szakkollégiumunk tagjai lehetnek.

Fontosnak tartjuk, hogy ha ők budapesti egyetemre vagy főiskolára jelentkeznek, akkor rögtön eszükbe jusson a JRSZ, ahol lakhatást, ösztöndíjat kaphatnak, és

ingyenes képzésekkel egészíthetik ki a felsőfokú tanulmányaikat.

Elsőként ebben a tanévben Kaposvárra látogattunk el 2017. október 18-án, a Klebersberg Középiskolai Kollégiumba. Hámori Orsolya intézményvezető bemutatatta a magyarországi roma szakkollégiumi rendszer felépítését, Bartal Attila projektmenedzser a JRSZ programjaiba nyújtott betekintést, Sallai Jenő és Hatvani Ádám elsőéves szakkollégistáink pedig saját élményeiket, életútjukat osztották meg az érdeklődő gimnazistákkal, akik játékos tesztet töltöttek ki, a helyes megfajta jutalmat is kaptak.

„Akkor lesz igazságos világ a mienk, hogyha minden ember előtt nyílik valamilyen lehetőség!”

Többek között ez a mondat is elhangzott Orbán Viktor miniszterelnök úr beszédében a 2018. január 20-án megrendezett Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat hallgatói és alumni találkozáján, melynek impozáns helyszínéül a Magyar Tudományos Akadémia szolgált.

A Jezsuita Roma Szakkollégium hallgatói is részt vettek az eseményen, amelyen mindenki számára inspiráló beszédet mondott Orbán Viktor miniszterelnök. A kormányfő megfogalmazta, hogy a találkozó a romák felzárkóztatásáról és sikereiről szólt, amelyért meg kell dolgozni, de a lehetőséget a kormány minden embernek meg akarja teremteni.

„Csak két útja van a felemelkedésnek: az egyik a munka, a másik meg a tanulás. Ha a kettő összekapcsolódik, az külön szerencse” – hangsúlyozta a miniszter-

elnök, és hozzátette, hogy a kormány a továbbiakban is támogatni fogja a szakkollégiumokat.

A miniszterelnök beszéde után Balog Zoltán miniszter úr tartott előadást, azt követően pedig Ursula Männle professzor asszony, a Hanns Seidel Alapítvány elnöke szólt az összegyűltekhöz. A délelőtti zárásaként végzett szakkollégisták bemutatkozását hallgathattuk meg.

Az előadók között szerepelt Mocsár Tibor, a Jezsuita Roma Szakkollégium korábbi hallgatója is. Előadásai, bemuta-

tott életútjaik mindannyiunkat tanulásra, további fejlődésre motiválnak, és a KRSZH konferenciák egyik legnagyobb előnye is ez: mindenkit ismerősként köszöntünk, rég nem látott barátokkal beszélgetünk, és egymást inspiráljuk. A volt szakkollégisták mind megemlézték szüleiket, nagyszüleiket, akik segítették őket abban, hogy eddig eljussanak. A miniszterelnök is kihangsúlyozta, mekkora szerepe van a támogató családi háttérnek, melyből még egyetemistaként is rengeteg erőt merítünk; ahogy

fogalmazott, a szülők szerepe megkerülhetetlen. „Most, amikor itt együtt vagyunk és önökre nézek, akkor engedjék meg, hogy mindannyiunk nevében köszönetet mondjak az önök szüleinek” – mondta Orbán Viktor.

Az esemény programját Sárközi Xénia és Farkas András, volt JRSZ-es hallgatók, valamint a SziRom együttes előadása színesítette.

László Ramóna

A tavaszi félév első csütörtök estéje

Tavaszi félévünk első csütörtök estje igen tartalmasra sikeredett, hiszen ezen az estén hallgatóink megismerkedhettek néhány új munkatárssal és az előttük álló, programokban gazdag félévvel is.

2018. február 15-én nyitottuk meg új tanulmányi félévünk csütörtöki közösségi estjének sorozatát, amelynek első alkalmával szakkollégiumi fórumot tartottunk.

A fórum elején Hámori Orsolya, az intézmény vezetője köszöntőbeszédet mondott, majd bemutatta a JRSZ újabb munkatársait: Orsós Ibolya egykori kollégistánkat, aki intézményünk tanulmányi vezetője lett, továbbá Katona Erzsébetet, aki Ibolya munkáját fogja segíteni oktatásszervezőként, valamint Orbán Zsolt mentálhigiénés szakembert, aki Hofher József jezsuita atya szakkollégiumi munkájában fog részt venni.

Ezután a munkatársak felvázolták tanulmányi félévünk menetrendjét, melyből kiderült, hogy nagyszerű programok fogják azt gazdagítani. Különösen izgalmasnak ígérkeznek tervezett előadók és témák tekintetében a közösségi estek és a tanulmányi kurzusok, illetve a kompetencia- és készségfejlesztő tréningek is. Ezek mellett számos rendezvény várja hallgatóinkat, melyek mind-mind szakkollégiumi pilléreinkből (roma-magyar kettős identitás, szakmaiság, keresztény lelkiség) tevődnek össze.

A fórum végén kezdetét vette a diákbi-zottság megválasztása, melynek feladata

a szakkollégisták érdekeinek képviselete és különböző programok szervezése.

A DB elnökének posztjáért két szakkollégista indult: Zsigmond Kitti angol-német tanár és Oláh Attila építőmérnök szakos hallgatók. A szakkollégisták túlnyomó része Kitti mellett tette le szavazatát, így ő lett a diákbizottság elnöke. Kitti már öt éve intézményünk szakkollégistája, aki oszlopos tagja közösségünknek.

Azt hiszem, hogy kiérdemelte társaitól a bizalmat. Továbbá tagnak választottak még három szakkollégistát: D. Nagy Márton szociológia MA, Czigány Máté Gábor vegyészmérnök és Oláh Zsolt történelem MA szakos hallgatókat. Így felállt az új, öttagú diákbizottság.

Közösségi estünket egy jóízű vacsorával zártuk.

Oláh Zsolt

A beteg Közel-Kelet – beszélgetés Sajgó Szabolcs jezsuitával

„Hallani fogtok majd háborúkról és háborúk híreiről. Vigyázzatok, meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük, de ez még nem a vég.” (Mt 24,6)

Március 8-án vendégünk volt Sajgó Szabolcs jezsuita szerzetes egy csütörtök esti beszélgetésre. Szabolcs atya 1974-ben vette fel a papi szolgálatot, majd tíz évvel később lépett be a jezsuitákhoz. Beszélgetésünk középpontjában az atya tavaly iraki és egyiptomi útjai álltak.

Szabolcs atya és kis csapata, melynek tagja volt Bőjte Csaba ferences szerzetes, a dévai Szent Ferenc Alapítvány létrehozója is, tavaly májusban a háború sújtotta Irakban, majd novemberben a szintén nem túl békés Egyiptomban járt. Útjuk célja a helyi keresztények helyzetének első kézből

való megismerése, a későbbi segítségnyújtás lehetséges módjainak feltérképezése volt.

Irakban régóta háborús helyzet van, amit a vallási és etnikai értelemben is végletekig megosztott ország lakossága szenved meg. Egyiptomban sem békés a helyzet, ugyanis megsokszorozódott a keresztények elleni atrocitások száma. Beszélgetésünk során megismerhettük vendégünk az erőszakban fuldokló térségben szerzett élményeit és tapasztalatait. Szabolcs atya létbizonytalanságtól, megpróbáltatásoktól és személyes tragédiákkal megnyomorított

emberi sorsokról szóló beszámolóját hallgatva sokkal árnyaltabb képet kaphattunk a számunkra szerencsére csak a hírekből ismert konfliktusról. Szó esett a viszálykodás lehetséges okairól, az ellenálló felek között feszülő és feloldhatatlannak tűnő ellentétekről, az országból Európában menedéket keresők társadalmi integrációjának nehézségeiről, a menekültek és az európaiak kulturális különbségeiről, az otthon maradtak megpróbáltatásairól, a szentatya szolidaritásra és befogadásra való felszólításairól és a háború utáni újrakezdés nehézségeiről is.

A nagybőjti időszakban különösen megrendítő volt hallani a közel-keleti keresztények üldöztetéseiről, akik korunk vértanúivá válva sokszor életükkel fizetnek Krisztus melletti elköteleződésükért, és tanúbizonyságot tesznek megrendíthetetlen hitükről, példát állítva ezzel mindannyiunk számára.

Mindannyian szívből reméljük a mihamarabbi békét az egész Közel-Keleten, Sajgó Szabolcs atyának pedig köszönjük megtisztelő látogatását!

Hatvani Ádám

Pártok és képviselet, választási részvétel a magyarországi romák körében

A választások közeledtével hallgatóink úgy érezték, hogy néhány információt helyre kell tenniük a magyar cigánypolitikával kapcsolatban. Ennek tisztázására dr. Kállai Ernőt, szakkollégiumunk egyik oktatóját és a kisebbségi ombudsman egykori tagját kérték fel egy baráti beszélgetésre.

2018. március 22-i közösségi estünkön vendégünk volt dr. Kállai Ernő, az MTA TK Kisebbségkutató Intézet Romakutatások Osztályának vezetője, a Szegedi Tudományegyetem tanára, volt kisebbségi ombudsman és emellett évek óta szakkollégiumunk oktatója.

A beszélgetést Oláh Zsolt történelem mesterszakos szakkollégistánk vezette. A téma aktuális volt az április 8-i országgyűlési választások közeledtével.

A tanár úrral beszélgettünk a magyarországi romák eddigi érdekképviseleti formáiról, többek között, amikor romák többségi pártok színeiben próbálják képviselni a cigányságot, illetve szóba került a nemzetiségi listáról lehetséges kedvezményes mandátummal bejutó parlamenti képviseleti formáról, valamint a nemzeti-ségi szószóló szerepéről.

Végül pedig kielemeztük a legutóbbi országgyűlési választásokon egyre többen induló cigány pártok sikertelenségének okait és lehetséges sikerességüknek esélyeit.

Természetesen most sem csalódtunk a tanár úr tudásában, a beszélgetés nagyon szerű volt.

Oláh Zsolt

Tavaszi táborban jártunk Tatán

Az idei tanév tavaszi tábora Tatán került megrendezésre. Ezt a tábort különösen vártuk, hiszen egész ottlétünket a közösségformálásnak, közösségépítésnek áldoztuk. Természetesen célunkat sikerült véghezvinni, hiszen mindenki nagyon jól érezte magát, és sikerült az amúgy is összetartó csapatunkat méginkább közelebb hozni egymáshoz.

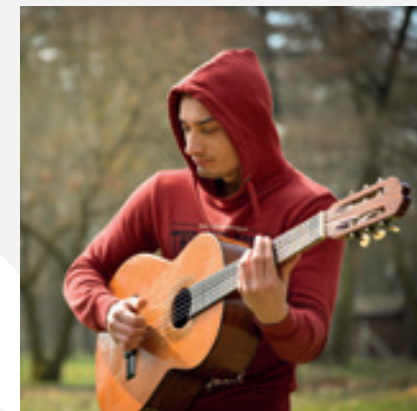
A tavalyi évhez hasonlóan idén is megrendezésre került tavaszi táborunk, melyet idén a vizek városában, a Gerece és Vértess-lábainál fekvő Tatán rendeztünk meg. Ezen hétfői alkalom kitűnő lehetőség volt számunkra a kikapcsolódásra, feltöltődésre kis közösségünkkel. Bár természetanya kissé morcos kedvében találtatott, ez mitsem szeghette kedvünket, ugyanis az Öreg-tó partjától pár perc sétányira található szálláshelyünk környezete kárpótolt a hűvös és szeles időjárásért.

Péntekünk rövid utazásunkat követően közös tóparti sétával, beszélgetéssel, majd vacsorával indult, mintegy ráhangolódásként a három szakkollégistánk által szervezett, szombat reggelbe nyúló, rozétól ázott, táncos-éneklős estébe. Másnap a jelszó a csapatépítés volt, aminek keretében ötletesebbnél ötletesebb feladatok során hangolódhattunk egymásra. Vasárnap várost néztünk, közösen bejártuk a na-

gyobbik tatai tó keleti részét, majd a festői szépségű várat, míg a fázósabbak szálláshelyünkön maradva közös játékkal mulatták az időt.

Remek környezetben, nagyszerű hangulatban, érdekes programokkal – és ami talán a legfontosabb – kedves társaságban telt hétvégénk. Társaság és közösségi lét. Úgy gondolom, hogy ezek szakkollégiumunk nagyon fontos részét jelentik. A mostanihoz hasonló táborokban megélt élmények, ahol közösségünk tovább épül és formálódik, amikor olyanokhoz is közelebb kerülhetünk, akikkel egyébként a szürke hétköznapiak során kevesebbet érintkezünk, szerepe nem hangsúlyozható eléggé. Alighanem táborunk főszerzőinek, a szakkollégium munkatársainak is sok kedves emléket adott ezen hétféle, reméljük, ők is jól érezték magukat.

Hatvani Ádám

Csütörtök esti beszélgetés a romák társadalmi integrációjának dilemmáiról

Sok mindent olvashatunk újságokból, hallhatunk a médiából a cigány társadalom beilleszkedésével kapcsolatban. Állandó kérdés, hogy vajon a cigány társadalomnak sikerült-e integrálódnia, beilleszkednie a többségi társadalomba. Ezekre, és ehhez hasonló kérdésekre kerestük a választ a témában szakértőkkel, Havas Gáborral és Kereszty Zsuzsával.

Április 26-án ellátogatott hozzánk Havas Gábor szociológus és Kereszty Zsuzsa pszichológus, közoktatási szakértő. A beszélgetést Zsigmond Kitti angol-német tanári szakos szakkollégistánk vezette.

Mindkét vendégünk életútja példaértékű, munkásságuk során sokat foglalkoztak társadalmi kérdésekkel: oktatási

módszerekkel, a szegénység és a cigányság helyzetével, stb.

Gábor a beszélgetés elején beszélt a Kemény István szociológus által vezetett 1971. évi országos cigány kutatásról, mely a korszak legátfogóbb cigány kutatása volt, s amelyben ő is részt vett. Mesélt annak

körülményeiről, megvalósításáról és a hatásairól.

A beszélgetés folytatásában rengeteg kérdés felmerült a romák társadalmi integrációját illetően.

Közülk megemlítve néhányat, szóba került a romák érdekképviselésének alakulása, melyről egyikük sem mondott túl sok pozitívumot.

Továbbá felmerült a romák foglalkoztatási helyzete, melynek során többek között kiemelték, hogy a közfoglalkoztatás pozitívumainak ellenére változtatásokra szorul.

Valamint beszélgettünk a cigánytelep-felszámolásokról is. Azok hogyan javítottak a cigányok lakhatási körülményein, de ugyanakkor miként voltak káros hatással a hagyományos közösségi

intézményekre, s hogyan termelődtek újjá a lakóhelyi szegregátumok.

Végül pedig beszélgettünk a romák oktatási helyzetéről. Szerintük csakis az integrált oktatásnak van jövője, a szegregált oktatás zsákutcába vezet. Szóba kerültek a különböző tehetséggondozó programok, köztük a tanodák és roma szakkollégiumok fontossága is. Megemlítendő, hogy Gábor sokáig a Romaversitas Láthatatlan Kollégium vezetője volt. Így testközelből is tapasztalhatta az ilyen programok eredményeit.

Úgy gondolom, hogy igazán elgondolkodásra ösztönzött minden jelenlévőt vendégeink velünk megosztott gondolatai.

Oláh Zsolt

Skinheadből cigánymissziós – vendégünk volt Kis István

Dühöt, haragot már mindenki tapasztalt élete során. De vajon mi a helyzet a gyűlölettel? Mi az oka annak, hogy valaki rasszista szemléletben éli mindennapjait? És vajon, mitől változhat meg ez a fajta gondolkodásmód egyik napról a másikra? Május harmadikán Kis István cigánymissziós munkatársat láthattunk vendégül, aki saját tapasztalatai mentén beszélt nekünk belső vívódásairól.

2018. május 3-án ellátogatott hozzánk Kis István, a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymissziójának egyik munkatársa, s az egyház által fenntartott békési Eötvös József Általános Iskola lelkipásztora. A férfi fiatalkorában gyűlölte a cigányokat és a zsidókat, s a skinhead mozgalom tagja volt. Később egyfajta pálfordulás következett be életébe, melynek hatására mára cigányokkal foglalkozik. István elmondása szerint jó családba született, boldog gyerekkora volt. A már említett békési általános iskolába járt, s a skinhead mozgalommal 14 éves korában találkozott először, amikor a barátai fajgyűlöletről szóló könyveket és kazettákat kezdtek hordani neki. István annyira azonosult ezzel az ideológiával, hogy még szobájának falán is Szálasi képe lógott. Az általános iskola után szakmunkásképzőbe ment és cukrásznak tanult, de többnyire ott is ugyanaz a közeg vette körül, ami korábban is. Egy évvel később a nővérével megromlott a viszonya, mivel a lány keresztény hívő lett, és kiköltözött Londonba egy zsidó családhoz dolgozni. István ekkor kitagadta

testvérét, hallani sem akart róla. A férfi erre az időszakra úgy emlékszik vissza, mint élete legsötétebb korszakára. A nővére viszont nem akarta őt elveszíteni, ezért amikor csak találkoztak, arról beszélt testvérének, hogy Isten szereti őt, és Jézus az ő bűneiért halt meg. Őt mindez akkor még közömbösen érintette. A nővérével való vitákban viszont sokszor érezte úgy, hogy veszített. Istvánnak mindig voltak érvei, felkészült ezekre a vitákra, de a nővére sokszor csak a Bibliából idézett egy részt, amire nem tudott válaszolni. Egy pár évig folytatódtek ezek a viták, de valami kezdett megváltozni Istvánban. Egyre többször csalódott a skinhead mozgalomban, amiben hitt. Ha például elment egy skinhead koncertre, akkor a feltételezett magasztos elvek helyett csak züllöttséget látott. A mozgalom ezzel egy időben még szélsőségesebb irányt vett, mellyel István nem értett egyet. Egyszer csak a sok, testvérével folytatott beszélgetés Istenről meghozta az eredményét. A férfi megtért Istenhez. Másnap,

amikor felébredt, úgy érezte, hogy az állandó agresszió és gyűlölet eltűnt belőle. A férfi a Bibliát is elkezdte olvasni, ami annyira érdekelte, hogy más könyvet sem olvasott a Biblián kívül. Ennek persze hamar híre ment a városban, és az addigi skinhead barátok árulónak tartották emiatt. Elkezdett a baptista gyülekezetbe járni, majd a pünkösdi egyház cigánymissziójá-

nak vezetője megkereste, akikhez csatlakozott, és a ma is ott dolgozik. Az iskolában mindenki tudja róla, hogy milyen volt a múltja, de a gyerekek többnyire csak meglepődnek, amikor elmeséli nekik. Csodálattal hallgattuk István történetét, hogy hogyan tud a hit gyökeresen megváltoztatni egy ember életét.

Oláh Zsolt

Gyereknap a csörögi tanodásokkal

Talán az egyik legjobban várt eseményünk a csörögi tanodás gyerekek számára rendezett gyermeknap volt. A szervezők és résztvevők számára egyaránt felüdülés volt az együtt eltöltött néhány óra. Reméljük, a jövőben is lesz rá alkalmunk, hogy ilyen vagy ehhez hasonló találkozókat is megrendezhessünk.

Szakkollégiumunk gyermeknap alkalmából, hagyományteremtő szándékkal, vendégül látta a Csörögi tanoda tizenhat nebulóját egy egésznapos, játékos együttélésre. A tanodával az idei tanévben léptünk együttműködésre, a kapcsolatot próbáljuk elmélyíteni, amire ez az alkalom nagyszerű lehetőséget kínált. Sokan és sokat dolgoztunk azon, hogy minden a helyére kerüljön és egy olyan napot tudjunk együtt tölteni, ami sokáig emlékezetes marad a gyerekek számára.

A sok előkészület után már tűkön ülve vártuk, hogy megérkezzenek napunk főszereplői, a tanodások. Érkeztük után könnyed tízóráival nyitottuk a napot.

Fontosnak tartottuk, hogy mielőtt belevágunk az érdemi eseményekbe, egy kicsit jobban megismerjék egymást a tanodások és a szervezők. Ezért rövid beszélgetés során hangolódunk egymásra, próbáltuk kicsit megismerni egymást. Ezt követően két részre oszlott a tanodás csapat: az egyik csapat Dócs Eszter divattánc szakos hallgatónk vezényletével táncos foglalkozáson vett részt, míg a többiek a kollégium műfüves pályáján rúgták a bőrt. Az elégetett kalóriákat közös ebéddel pótoltuk, majd kezdődhetett a délutáni programunk, a sorverseny. A négy csapatnak különböző többségében ügyességi kihívások során kellett bizonyítaniuk rátermettségüket

a kollégium különböző pontjainál felállított állomásoknál, ahol a feladatokat ügyesen leküzdők jutalomban részesültek.

Az igazi, hamisítatlan, mégis felejthetetlen gyermeknapot nemcsak a gyerkőcök, de a szervezők is legalább annyira élvez-

ték. Reméljük, jövőre is átélhetjük ezeket a felemelő élményeket, és tovább öregbíthetjük eme sikerest gyereknapi hagyományát szakkollégiumunkban.

Hatvani Ádám

A roma értelmiség hatása az autentikus cigányzenére

A mai cigány társadalomban vajon mennyire van jelen még az autentikus cigányzene? Tudják-e vajon cigány és nem cigány fiataljaink, hogy milyen csodák rejtőznek egy-egy cigány zenében? Mit tehetünk annak érdekében, hogy tovább éljen a cigány kultúra egyik legkifejezőbb eszköze, az autentikus cigányzene? Ezek a kérdések kerültek feszegetésre az április 6-i kulturális estünkön.

Áprilisi 6-i kulturális estünk meghívott vendégei Daróczi János Gyula cigány nyelv-tanár és Farkas Zsolt, a Khamoro Budapest Band zenekar vezetője voltak. A beszélgetést pedig Oláh Zsolt történészhallgatónk vezette.

Gyula bácsi mesélt a rendszerváltás előtti időszakról, a legendás fekete vonaton alakult zenekarokról, továbbá a meghatározó autentikus cigányzenekarokról mesélt, mint például a Kalyi Jagról vagy az Ando Dromról, melyeknek olyan neves roma értelmiségiek is részt vettek a megalakulásukban, mint Daróczi Ágnes és Zsigó Jenő.

Ezután Zsolt mesélt a későbbi időszakról, a 90-es évektől kezdve, melynek

ő is részese volt, hiszen tagja volt többek között a Kalyi Jag és Romanyi Rota zenekaroknak is, majd utána alakította meg a Khamoro Budapest Bandet.

Szóba került az autentikus cigányzene válsága, és az is, hogy hogyan lehetne azt ismét fellendíteni.

Az est végén pedig Zsolt a gitárját elővéve hallhattuk is az autentikus cigányzenét.

A közeledő nemzetközi roma nap miatt aktuális volt a téma, hiszen az egyben a roma kultúra ünnepe is, melynek egyik legfontosabb eleme a cigányzene, melyet őriznünk, ápolnunk kell.

Oláh Zsolt

Évzáró kerti parti

Egy tartalmas és nehéz év végén mindenkinek jól esik egy kis kikapcsolódás, egyéb külső nyomás nélküli kötetlen beszélgetés. A JRSZ keretein belül minden év végén megrendezésre kerül a mindenki által várva várt évzáró kerti parti. Az alábbi cikkben erről olvashatnak részletesebben.

Június utolsó csütörtökén gyűlt össze szakkollégiumunk közössége kedves vendégeinkkel, munkatársainkkal és néhány oktatónkkal, hogy a 2017/18-as tanév végén Te Deum és évzáró keretében együtt hálát adjunk mindazért, ami velünk történt ez idő alatt.

Az ünnepi szentmisét a szakkollégium lelki vezetője, Hofher József SJ celebrálta. Hofi atya homíliájában kiemelte, hogy mekkora öröm az, amikor fiatalok Isten kegyelméből kamatoztatják tehetségüket, és hangsúlyozta, hogy nagyon fontos a számot vetni múlttal, de ennél sokkal fontosabb a jövőbe tekinteni.

A szertartást követően a rektor, Hámori Orsolya értékelte az évet. Rektorunk már

régóta alázatos munkájával szolgálja a leendő roma és nem roma értelmiség kispesti fellegrát, de rektori minőségében ez volt az első ilyen éve a 2011-ben alakult intézményben. Rövid beszédében megköszönte mindenkinek a segítségét, aki bármilyen formában elősegítette az intézményt missziójának véghezvitelében. Külön dicséretben részesítette a Diákbizottság tagjait, akik az idei tanévben kiemelkedő munkát végeztek hallgatótársaik érdekében érdekeik érvényesítésében. Az évértékelő után következett a legjobb szakkollégistának járó díj és a Szakkollégiumért díj átadása. Az előbbi kitüntetést minden évben olyan szakkollégista nyeri el, aki kiemelkedő tanulmányi és közösségi

szereppel bírt adott évben. Idén az elismerés díjazottja Farkas Evelin harmadéves közgazdász hallgatónk, aki rátermettségéről, szakmai kiválóságáról és a közösség iránt tanúsított elhivatottságáról már számtalanszor tett tanúbizonyságot. A Szakkollégiumért díjat a 2017/18-as tanévben Hajdu Andrásnak ítélte a szakkollégiumi vezetés és diákbizottság közös döntése, aki lelkiismeretes munkájával nyerte el az idei évben a megtisztelő díjat.

A formális évzárást kollégiumunk kertjében rendezett dínomdánom zárta, ahol kötetlenebb hangulatban is lehetőség nyílt a közös eredmények és élmények átbeszélésére. Az est fénypontjaként megtekintettünk egy szívhezszóló rövidfilmet, amiben a közelmúltban elhunyt Choli Daróczi József, a hazai cigány értelmiség meghatározó alakja és szakkollégiumunk egyik volt fővédnöke, a múltból üzen a volt tanítványainak.

Hatvani Ádám

Interjú Hajdu Andrással, a 2017/2018-as tanév díjazottjával

Az év szakkollégiumért díját az idei tanévben intézményünk egyik oktatója és egyben mentora kapta meg. A szakkollégiumban dolgozók és tanulók számára nagyon fontos, hogy olyan emberektől szerezhessenek tapasztalatot, akikre mind emberségükből, mind pedig szakmai tevékenységükből kifolyólag példamutató személyiségek társadalmunkban.

Hogyan és mikor kerültél kapcsolatba a Jezsuita Roma Szakkollégiummal?

– A feleségemnek egy nagyon jó barátjától, Tóth Zolitól hallottam a kollégiumról. Ő is dolgozott a kollégiumban. Egyszer egy találkozásunk alkalmával arról beszélgettünk, hogy mivel szeretnék foglalkozni a szabadidőmben. Azt válaszoltam, hogy amikor nem dolgozom, akkor nagyon szívesen tanítanék romákat. Így kerültem tehát kapcsolatba a Jezsuita Roma Szakkollégiummal.

Milyen tevékenységet folytatsz a szakkollégiumban?

– Egyrészt kurzusokat szoktam tartani, másrészt pedig ebben a félévben egy szakkollégista mentorálását is elvállaltam. Tartottam már a fiataloknak vállalkozás kurzust, most a legutóbbi félévben pedig egy közgazdaság kurzus iránt volt igény, így tehát azt tartottam. Már az előző és a jelenlegi vezetővel is beszélgettünk arról, hogy egy olyan programot kellene elindítanunk, ami nagyon komolyan hozzájárulna a szakkollégium sikerességéhez. Azok számára, akik nagyon szorgalmasok és kitartók, azoknak lehetőséget biztosítanánk arra, hogy nyári szünetben, illetve

tanulmányaik elvégzése után egy komoly vállalatnál részt vehessenek egy szakmai gyakorlati programban. Ebben is nagyon szívesen segíték a jövőben.

Miért érzed fontosnak az egyetemisták támogatását, mentorálást? Mi a motivációd?

– Az egyik oka az az, hogy mindig is szerettem fiatalokkal dolgozni, vezetőként is sok fiataalt vettem fel, segítettem őket a fejlődésben, a szakmai előmenetelben. Számomra ez mindig egy nagyon jó érzés volt. Másrészt pedig szeretek előadni, ez nekem is örömet szerez, és úgy érzem, hogy valami hasznos dolgot is csinálok az életben. A másik oka pedig az, hogy az egyik legnagyobb igazságtalanságnak tartom az életben, hogy az határozza meg valakinek az életét vagy életpályáját, hogy hová születik. Sajnos szomorúan kell nézmem már jóideje, hogy Magyarország képtelen normálisan integrálni hazánk egyik legjelentősebb kisebbségi csoportját, a romákat. A 80-as évek második felében az Egyesült Államokban éltem és ott azt láttam, hogy az afroamerikaiak sikeres integrációja annak volt köszönhető, hogy az 50-es, 60-as évek felfogásai után beindult egy nagyon komoly támogatás,

egy pozitív diszkrimináció. Ennek hatására kialakult egy nagyon erős középosztály. Sikeres vállalkozók, szakemberek, orvosok, jogászok, tanárok, közgazdászok kerültek ki az élet bármelyik területéről. Ők olyan pozitív példát tudtak mutatni a fiataloknak, ami által egy nagyon-nagy lendületet kapott az integráció. Szerintem ez lenne a járható út Magyarországon is. Hazánkban akkor lesz változás, ha kialakul egy olyan roma értelmiségi középosztály, ami jelentős számú pozitív példát tud mutatni a romáknak arra, hogy van kitörési lehetőség és érdemes belekezdeni.

Tanulmányaid alatt segített valaki? Ki inspirált, vagy motivált téged?

– Jó időben születtem, jó helyre és alapvetően a család támogatott. Édesapám egy nagyon pozitív példa volt számomra, de egyébként nem kaptam különösebb támogatást, mert nem is nagyon volt rá szükségem. Fiatal koromban aktívan sportoltam, ami azért nagyban fejleszti az ember küzdőszellemét és sikerorientációját. Ennek köszönhetően én úgy látom hogy elboldogultam magamtól. De látom, azt is, hogy, akik hátrányos helyzetben vannak, azért azoknak nem árt egy kis támogatás. Én ezt nagyon örömmel csinálom.

Véleményed szerint miért jó egy szakkollégium tagjának lenni?

– Én ugyan nem voltam szakkollégista, de csoporttársaim közül sokan voltak, akik vidékiek voltak és kollégiumban laktak. De azért olvastam is, és már hallottam is más szakkollégiumokról. Azt gondolom, hogy azon kívül, hogy nagyon jó szakkollégistának lenni, azon kívül ez egy biztos pluszt jelent, ad egy közösségi háttérrel.

Vidéki csoporttársaimnál láttam, hogy nagyon szerették azt a közösségi életet, ami egy kollégiumban van. Az pedig egy plusz ajándék, hogy itt a JRSZ-ben olyan kurzusokat kapnak a szakkollégisták, amik segítik őket a mindennapi életben, amik nem kapcsolódnak közvetlenül a tanulmányaikhoz. Azt gondolom, hogy ez elegendő kell, hogy legyen, és remélem, hogy jól érzik itt magukat, jókat buliznak, jó barátságokra tesznek szert és meg is tartják azokat.

Jelenleg mivel foglalkozol? Szabadidőben mi az a három olyan dolog, amivel szívesen foglalkozol? Mi az, ami téged kikapcsol.

– Az a szerencse ért az életben, hogy az egyik alapítója lehetek Magyarországnak talán

egyik legsikeresebb magánvállalkozásának, a Wizzairnek. A vállalat szerencsére Közép-Kelet Európában is nagyon sikeres. Ez az egyetlen olyan magyar cég, ami a londoni tőzsdén is jelen van. Amikor tőzsdére ment a Wizzair, akkor az lehetőséget teremtett arra, hogy visszavonuljak az aktív pénzkereséstől és azzal foglalkozzak, ami igazából érdekel, amit igazán fontosnak tartok. A legfontosabb számomra a két unokám, nagyon nagy ajándék, hogy főállású nagypapa lehetek, és nemcsak hétvégi, szabadság alatti, hanem bármikor lehetőségem van rá, hogy egy kicsit velük lehessenek.

Emellett fontosnak tartom a karitatív tevékenységet is. Ezért vállaltam el az előbb említett tevékenységeket a szakkollégiumnál. Ezt mindenképp hosszú távra szeretném tervezni. Ameddig igény van rá, és amíg nem leszek nagyon szenilis, addig nagyon nagy örömmel és szívesen csinálom. Emellett nagyon szeretek sokat sportolni, szépirodalmat olvasni, érdekel a történelem, nagyon szeretek zenét hallgatni, utazni, úgyhogy igazából nem sok szabadidőm van, ezek úgy teljesen ki is töltik az időmet, és hát 62 éves vagyok, még van egy pár jó évem, és szeretném minél értelmesebben eltölteni ezeket az éveket, és szeretnék olyan dolgokat csinálni szabadidőmben, ami a társadalom számára is hasznos. Nekem ilyen az egész szakkollégiumi dolog is.

Szerinted mi szükséges egy sikeres élet-pályához?

– A saját sikerességemhez nagyban segített a családi háttér. De az a tapasztalatom, amit mindig is mondtok nekem édesapám, hogy a sikerhez 10% tehetség és 90% szorgalom kell. Szerintem az kell alapvetően, hogy valaki valamit nagyon akarjon, és azért nagyon komolyan is küzdjön.

Végül, mit üzennél a mai fiatal roma generációnak?

– Azt üzenem nekik, hogy küzdjenek! Mert ha ők nem küzdenek, és nem próbálnak meg segíteni magukon, akkor mástól nemigazán fog jönni a segítség. Mindenhol nehéz a kisebbségnek az egész világban. Nemcsak Magyarországon vannak sajátos, nehéz helyzetben a kisebbségek, mindenhol nehéz küzdelmet kell folytatniuk azért, hogy boldoguljanak, azokkal szemben, akik egyszerűen valamilyen kiváltságos helyzetben vannak, akár a bőrszínük, akár a nemük miatt. A nők is csak az elmúlt 50-100 évben harcolták ki azt, hogy ember-számba vegyék őket. De megéri küzdeni, mert megnyílik előttük egy teljesen más világ minden szempontból. Értelmes munkát végezhetnek, normális körülmények között. Nekem az a tapasztalatom, hogy ha valakiről látják, hogy küzd, akkor a segítség is jobban szokott érkezni.

Orsós Ibolya

„Az attitűd, az akarat, a szorgalom és a kitartás szüli azokat a lehetőségeket, amelyek megváltoztathatják az életedet.” (Oravecz Nóra)

Minden tanév végén a Jezsuita Roma Szakkollégium Diákbizottsága és Vezetősége közösen hozzák meg azt a döntést, amivel ki tudják fejezni, hogy mennyire fontos és értékelendő az a munka, amit hallgatóink nap mint nap véghez visznek a sikeres boldogulás érdekében. A 2017/2018-as tanévben az Év Szakkollégistája címet Farkas Evelin Ivett érdemelte ki. Evelinről többet az alábbi beszélgetésből tudhatunk meg.

Mit tanulsz, milyen szakos hallgató vagy?

– Jelenleg harmadéves vagyok a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi gazdálkodás szakán.

Mik a terveid a jövőre vonatkozóan?

– Hosszú távú céljaim közé tartozik, hogy egyszer könyvvizsgáló legyek. Mivel ez egy elég összetett pálya, és még rengeteg tanulás és képzés igényeltetik, hogy odáig eljussak, így tudatosan kell felépítenem a jövőbeli terveimet. Jelenleg az alapképzésből már csak a szakmai gyakorlati félév van hátra, amelyet a KPMG-nél fogok tölteni, így a legjobb helyen szerezhetek tapasztalatot számviteli területen. Ezután szeretnék egy számviteli mesterszakot elvégezni, majd további szakmai tapasztalatokat szerezni, amely a fejlődéshez elengedhetetlen.

Miért ezt választottad, mi vonz téged ebben a szakmában?

– Már középiskolában eldöntöttem, hogy gazdasági területen szeretnék tovább-

tanulni, ugyanis közgazdasági szakközépiskolába jártam, ahol volt lehetőségeim megismerkedni olyan tárgyakkal, mint például mikro- és makroökonómia, üzleti gazdaságtan stb. Mivel alapvetően könnyen mennek a reáltárgyak, illetve szeretem a logikai feladatokat, így ezekben volt sikerélményem. Aztán az egyetemen két elég jól elkülönülő irány alakult ki a szaktársaim között: a pénzügy és a számvitel. Nekem a számvitel sokkal jobban tetszett, sokkal jobban is ment, ezért gondoltam, hogy nekem erre a területre kell mennem. Most szeptembertől lesz lehetőségeim kipróbálni magam könyvvizsgáló gyakornokként, elég izgalmasnak ígérkezik, és mivel nagyon széles az ügyfélkör, így rengeteg profilú cégre ráláthatok.

Említetted a középiskolai tanulmányaidat. Milyen tanuló voltál általános iskolában, középiskolában?

– Végig kitűnő tanuló voltam, igyekeztem a legjobbat kihozni magamból. Általános iskolában a tanáraimnak fontos szerepe volt a tanulmányi eredményeim elérésében, rengeteget segítettek, versenyekre neveztek be, és jutalmazták a jó tanulmányi eredményt. Középiskolában pedig az segített a kimagasló eredmények elérésében, hogy mindenképpen szerettem volna egyetemre bekerülni, és a gazdasági szakokon még a költségtérítési formákra is nagyon magasak a ponthatárok.

Volt-e példaképed, akire fel tudtál nézni, ki az, aki motivált téged a továbbtanulásban?

– Elsősorban a szüleim motiváltak. Mindenképpen megemlíteném, hogy a családban nekem sikerült másodikként érettségit szereznem, az első érettségiző a

nagybátyám volt. A szüleim tehát alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, ennek ellenére mindig mondták, hogy a tanulásal előbb-utóbb ki lehet emelkedni, és ez mennyire fontos.

Aztán egy idő után jöttek azok a kérdések, amikben már nem tudtak annyira segíteni. Például ilyen volt az egyetemi továbbtanulás is, ebben a döntésben másokhoz kellett forduljak, mert egyszerűen nem volt tapasztalatuk benne.

Ekkor nagy segítségként jött a Romaster program, ugyanis rajtuk keresztül, a British Petroltól kaptam mentorokat. Ők tudtak olyan szakmai segítséget nyújtani, mint például, hogy melyik gazdasági főiskolára vagy egyetemre érdemes menni, melyik

szakot érdemes választani. Ezeket a szüleimtől nem tudtam megkérdezni, pedig ők a példaképeim és tényleg óriási dolognak tartom, ahogyan felneveltek bennünket öcsémmel.

Általában fontos döntéseknél mindig talállok valakit, akinek a karrierútja hasonlít az enyémhez, vagy nagyon hasonlóan kezdte, ebből próbálok meríteni. Az utóbbi időben példaképként tekintettem a kollégiumvezetőnkre, Hámori Orsira, ő egy olyan pályát járt be, amely számomra jó minta, szakmailag releváns személy.

Mostanában sokat segített abban, hogy rájöjjek, mi is érdekel igazán, mesélt a különböző pozíciókról, és hogy milyen képzetéseket érdemes elvégezni. Szóval ő látott el olyan hasznos tanácsokkal, amelyeket a nehéz helyzetekben figyelembe vehetek.

Ha már így említetted a kollégiumot, hogyan értesültél róla, hogy kerültél ide?

– Unokatestvéremtől hallottam a kollégiumról, ő korábban idejárt, így sokat tudott mesélni a kollégiumról. Így aztán egyértelmű volt, hogy ide jelentkezek. A nyelvtanítás, illetve az ösztöndíj sem volt utolsó szempont.

Szerettem volna egy olyan közegben lenni, ahol megtalálhatom önmagam, főleg a cigánysággal kapcsolatban. Korábban a roma identitást nem tudtam magamban erősíteni, szerintem ez egy általános egyetemi kollégiumban nem is sikerült volna. Szóval mindenképpen jó, hogy van egy olyan intézmény mögöttem, ami támogat és védőhálót képez számomra. Jó érzéssel tölt el, hogy tulajdonképpen sosem vagyok egyedül a problémáimmal. Itt megtanultam nagy közösségben élni, és ezáltal másokhoz is alkalmazkodni.

Lakhelyeden hogyan tekintenek rád? Milyen véleményekkel találkoztál eddig? Mennyire büszkék rád a helyiek?

– A családom mindenképpen büszke, de a közösség többi része is. Szerencsés-

nek mondhatom magam, hogy dobozi származású vagyok, mert úgy gondolom, Dobozon romák és nem romák között nincs kifejezetten ellentét. Az általános iskola igazgatója például cigány származású, vagy kulturális rendezvények szervezésében romák és nem romák is részt vesznek. Egy ilyen eseményen kaptam én is 2017 novemberében a Doboz ifjú tehetsége díjat. Rajtam kívül még három diák nyerte el, és közülük én voltam az egyedüli roma származású. Hatalmas büszkeség volt számomra, hogy annyi tehetséges diák közül engem választottak, szerintem mindig az a nagyobb elismerés, amelyet otthonról kap az ember.

Most pedig ebben a félévben elnyerted az év szakkollégista címét. Gondoltad volna-e, hogy megkapod ezt a díjat? Milyen érzést váltott ki belőled?

– Nem gondoltam volna egyáltalán, mivel általában csendesebb, visszahúzódomb vagyok, nem vagyok annyira a középpontban. Nem is szeretek egyébként ott lenni, alapvetően inkább introvertált személyiség vagyok. Viszont, amit nagyon szeretek, az teljesíteni a kitűzött céljaimat, előre tervezni és abban, amit elvállalok a legjobbat nyújtani. Például ebben az évben megcsináltam a második nyelvvizsgámat, ami rengeteg időmet elvett. Mindeközben teljesíteni is kellett az egyetem által kirótt követelményeket, és a szakkollégiumban is helyt kell állni, ráadásul egy multinacionális cégnél gyakornokként dolgoztam egy ideig, szóval ez mind szigorú időbeosztást igényelt. Mindenesetre nagyon örülök, mivel a díj alapján úgy tűnik, a vezetőség értékeli a teljesítményt.

Hogyha visszagondolsz az elmúlt pár hónapra a kollégiummal kapcsolatban, volt-e valami olyan emléked, ami számodra pozitív és jólesően fogsz rá visszagondolni?

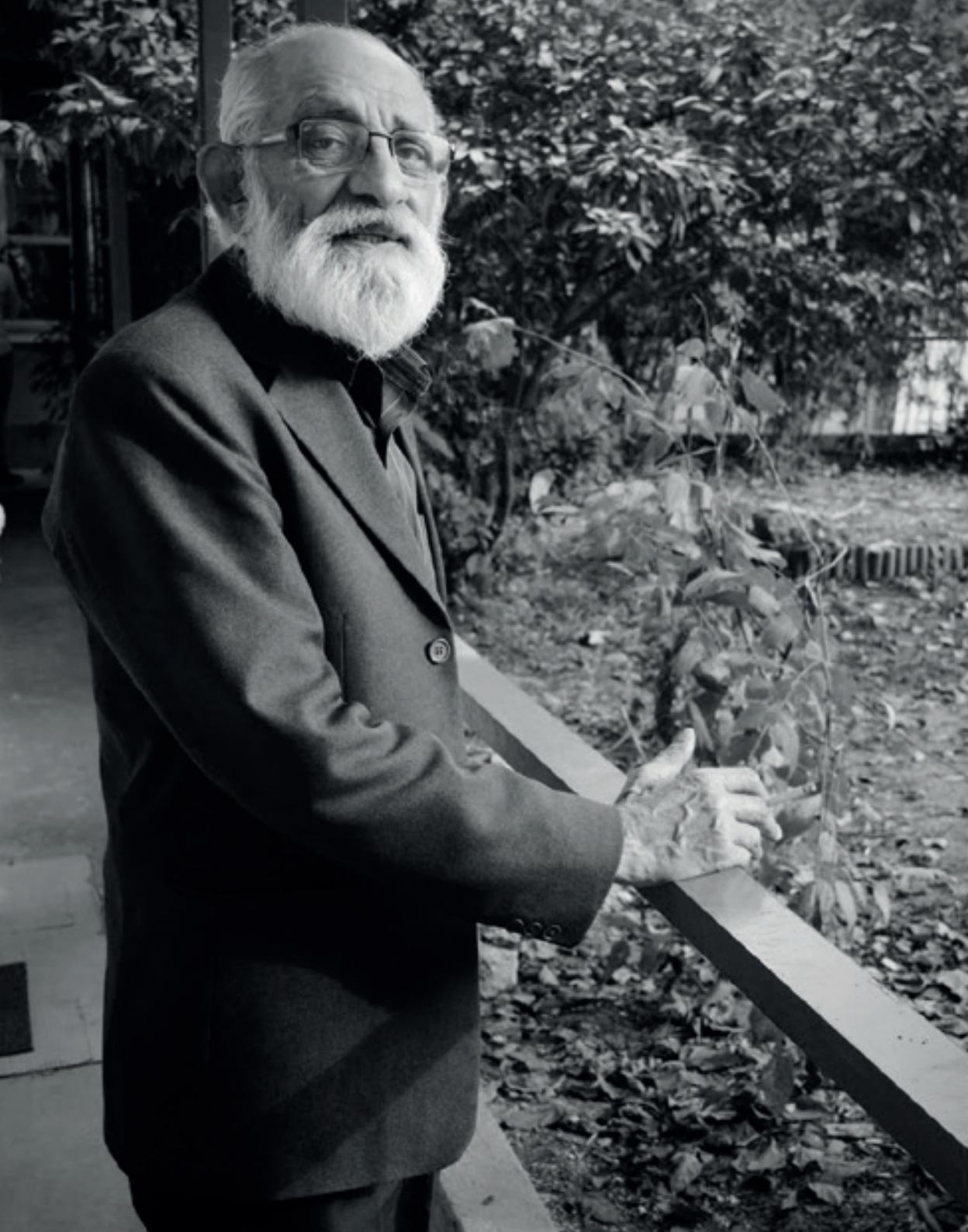
– A szakkollégium által szervezett táborok számomra mindig kellemes élményt nyújtottak. Izgalmas csapatfeladatok, kirándulások várnak ránk, szóval van lehetőség olyan helyzetekben megismerni egymást, ahogy a kollégium falain belül nem igazán lehet. De az esti programok azok, amik igazán segítik a csapatot összeverődni.

Hasonló feltöltődés volt számomra a csörögi gyerekekkel szervezett gyereknap. Hárman a szakkollégisták közül (Róbi, Simi, én) elmondhattuk nekik a saját életútunkat és motivációinkat a tanulásra. Számomra kihívás volt, mert úgy kellett beszélnem, hogy közben az ő helyükbe képzeltem magam, és próbáltam olyan érveket sorolni, amely egy 8-10 éves számára izgalmas lehet. Majd ezután számos közös feladat, akadálypálya várt a kicsikre, amelyet mi is legalább annyira élveztünk, mint ők.

Van-e olyan hobbid vagy tevékenységed, ami teljesen ki tud kapcsolni?

– Alapvetően én úgy tudok feltöltődni, ha van lehetőségem egy kicsit magamba tekinteni vagy visszavonulni. Ezért is szeretek hazajárni, hacsak tehetem, havonta két hétvégét otthon töltök, mivel a családom körében tudok a legjobban pihenni, és újabb motivációt találni. Budapest viszont kedvez a művészeti érdeklődéseimnek, mivel kifejezetten szeretek moziba, színházba, kiállításokra járni, itt erre rengeteg lehetőség van.

Orsós Ibolya

Hofher József SJ

„Magyar vagyok, cigány vagyok, európai vagyok!”

Choli Daróczi Józsefre emlékezem

Költő, író, pedagógus, műfordító, népművelő, újságíró... és ki tudja, még mi volt nekünk az Öreg, Choli bácsi, Papa. Elsősorban a fiatalok tanítója, mestere. Két héttel a hetvenkilencedik születésnapja előtt, május 12-én hunyt el.

A Jezsuita Roma Szakkollégium egyik diákja, *Fejér Gyuri* így gondolt rá vissza az emlékére tartott szentmisén: „Mindig mondta nekünk, hogy a legfontosabb: tudd, hogy ki vagy: magyar – cigány – európai.”

Józsi bátyánk ott látható a 2014/2015-ös kollégiumi évkönyv borítóján a fiatal kollégisták körében. Örök fiatal. Igazi példakép. A második világháború utáni cigány társadalom és értelmiség egyik emblematis alakja.

A XX. század elején a cigányság európai hírnevét megalapozó *Rácz Aladár*, majd *Cziffra György* nyomában jött egy jelentős értelmiségi csoport, melyben közvetlenül *Lakatos Menyhért* író és *Péli Tamás* világhírű festő után ott látjuk Cholit, aki számomra elsősorban pedagógus, nevelő volt, s utána költő, író és... a Papa, „a tiszta jézusi ember”.

Egyik alkalommal azt mondta nekem: „Atyám! Nézd ezeket a csodálatos fiatal cigány lelkeket! Ez az igazi innováció a jövő számára, az ő tiszta szívük, lelkük, de sajnos mi is erodálódunk veletek együtt.”

Hite, elkötelezettsége, küldetésstudata örök példa számunkra – magyar cigányoknak, magyar magyaroknak egyaránt.

Valóban fontos volt számára, hogy mindig tudd, ki vagy, kik vagyunk. Egy interjúban azt mondta: „Vagyok, VAGYUNK! Tehát többes számban beszélek, mert ez ad belső tartást. Nem azért lettem cigány, mert véletlenül barna lett a bőröm. Nem. Hanem mert az én teremtményem így akarta, hogy ez legyenek, és ehhez a népcsoporthoz tartozom, és vállalom a cigányság összes pozitívumát és természetesen az összes negatív tulajdonságát is, bármilyen nehezemre és fájdalmamra esik. Vállalom kell, mert cigány vagyok, ehhez a néphez tartozom, és én szeretem a cigányokat. Mert jó emberek vagyunk, ugyanolyan, mint minden európai nép. Azt kell nekünk bizonyítani, hogy hajlandók és alkalmasak vagyunk ugyanúgy Európában élni, mint bárki. De ezt be kell bizonyítani.”

Meglátásom szerint ezt *Rácz Aladár* és *Cziffra György*, e két világhírű, zseniális muzikus kezdte el a múlt században.

Beépítették a cigány lelket és kultúrát az európai keresztény lélekbe. Ezt a munkát Choliéknak kellett folytatniuk a különböző művészi ágakban. De sajnos úgy tűnik, a többség sem akarta ezt mindig így. *Hazádnak rendületlenül* című versében írja:

„Hogy hozzád hű lehessenek, / Magadtól el ne űzz, / Mert a távolság is / Megszülheti a bűnt. / A mostohagyerek mostohán szeret. / Rajtad múlik, hogy / Én milyen leszek. / Ha szeretsz, / Szeretlek; Jézus enyém! / Hát szíveddel ébreszd fel / Benem a reményt. / Nem lehetek más, / Sem jó, / Sem rossz, / Mint minden ember / Élő, / Élni akaró.”

Egy alkalommal az egyik felkavaró élményét mesélte el nekem. „Az autóbuszon utazom egy barátommal. A busz zsúfolt.

Mellettem egy szabad szék. Az emberek tapossák egymást, de senki sem ül mellem. Szólok a társamnak halkan: »Ülj már le!« »Köszönöm, nem vagyok fáradt, biztos van itt idősebb, mint én.« »Ülj már le! Nem látod, hogy azért nem ülnek mellém, mert cigány vagyok?«

„Dolgozhatsz sokat, nehezet: / »Cigány vagy!« / Hiába vagy szép és okos: / »Cigány vagy!« / Te lehetsz a legerősebb: / »Cigány vagy!« / Hiába vagy nagyon gazdag: / »Te akkor is Cigány vagy!«” (Cigány vagy)

Mit mondhatott volna ebben a helyzetben? Hogy „ne féljetelek tőlem, József Attila-díjas költő vagyok, egyetemi oktató?” „Te akkor is Cigány vagy!”

Minden negatív élmény ellenére mindig végtelen szeretettel beszélt magyarságáról. Tudta, hogy bizonyos dolgoknak időt kell adni.

A Dalban ezt írja: „Előttem nem volt taposott út: / minden lépés első, az enyém. / Előttem nem a rétek zöldek / a rét vagyok, a gazdag televény. / [...] Felettem az ég sosem volt kék, / füst takarta mindig a napot. / Felettem nem ragyogott csillag, / de a temető mellől elballagok.”

Igen, továbbmegy, nem engedi magát eltemetni. Nem fordul keserűen magába, továbbmegy, mert tudja: „Jézus az enyém!” Az Ő akaratából élnek Ők itt!

Vallásossága nem a templompadot koptatók hite, de tudja, hogy egy Isten-arc van eltemetve benne is, és nincs többé görög, római, zsidó, magyar vagy cigány: „Jézusi emberek vagyunk valamennyien” – mondta oly gyakran. „Ez az én HITEM vagy vallásosságom? Igen! Mint Jézus, mi is küldetésesek vagyunk. Mint ahogy az Atya küldte Jézust, úgy küld bennünket is, hogy karizmáinkkal gazdagítsuk a világot.”

Esterházy Péter egy alkalommal azt nyilatkozta, hogy a harmadik évezred remélhetőleg nem a küldetéses Váci Mihályoké lesz, hanem a babitsi poeta doctusoké. Gondolom, ő is jól ismerte Babits Jónás *imája* című versét, ezért nehezen látom át, miként írhatta, amit írt...

Choli ugyanazt mondja verseiben, mint Váci: „De mondd, kiáltsd, terjeszd, dadogd / jogos igazad, igaz jogod. / Kiáltsz – s nem hallgatnak oda? / Te nem hallgathatsz el soha! / Elhallgatnak? – Légy hangosabb! / Nincs jogod,

hogy hangot ne adj / azoknak, kiknek motyogás / a hangjuk, meg káromkodás.” (Váci Mihály: *Te bolond*)

Egy cigány költő itt, Magyarországon, a Duna mentén, mely átszeli a Kárpát-medencét, csak küldetéses lehet, mint József Attila. Ez, mondhatnám, költői örökség.

„...Én dolgozni akarok. Elegendő / harc, hogy a multat be kell vallani. / A Dunának, mely mult, jelen s jövőendő, / egymást ölelik lágy hullámai. / A harcot, amelyet őseink vívtak, / békévé oldja az emlékezés / s rendezni végre közös dolgainkat, / ez a mi munkánk; és nem is kevés.” (József Attila: *A Dunánál*)

Choli Daróczi József

- 1939. május 26-án született Bedőn (Hajdú-Bihar megye). Az első két általános iskolai osztályt még román nyelvű iskolában járta, majd 1948-tól magyar nyelvű osztályba került. Szülőfaluját tizenévesen hagyta el. A Tatabányai Bányászati Trösztben dolgozott, amikor kitört az '56-os forradalom. Egyik bányásztársával együtt szökni próbáltak, de társa aknára lépett és megsebesült, Cholit pedig elkapták. Tíz hónapos börtönbüntetést kapott, a politikai foglyok közé rakták, Antall József későbbi miniszterelnökkel egy cellába. Ezután a csepeli vasművek munkásaként képezte magát, és a hetvenes években beindult irodalmi pályája. Számos verse jelent meg cigány és magyar nyelven, cigány–magyar kisszótára, lovári nyelvkönyve a megjelenése idején egyedülállónak számított. Elsőként fordította le az Újszövetséget lovári nyelvre.
- 1972 és 1975 között tanult a Budapesti Tanítóképző Főiskolán.
- 1972-től 1979-ig tanítóként dolgozott.
- 1975-ben tagja lett a Magyar Írók Szövetségének és a Magyar Újságírók Szövetségének.
- 1980 és 1985 között a XIII. kerületben egy munkásszállón dolgozott népművelőként.
- 1986-tól 1990-ig a X. kerületi tanács előadója volt.
- 1985–1986-ban az Országos Cigánytanács elnöke, 1985 és 1989 között a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja.
- 1987–1988-ban a Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetségének ügyvezető titkára, majd a Hátrányos Helyzetű Fiatalok Életmód és Szabadidő Szövetségének elnöke.
- 1990 óta volt az Amaro Drom roma folyóirat munkatársa.
- 1994-től a Zsámbéki Apor Vilmos Főiskola adjunktusaként romológiát, cigány nyelvet, történelmet tanított. Innen vonult nyugdíjba, de ezután is aktívan részt vesz a cigányság kulturális és politikai életében.
- 1995 és 1999 között a X. kerületi Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke.
- 1999-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztjét.
- 2003-ban Apáczai Csere János-díjjal tüntették ki. Ugyancsak ebben az évben megkapta az Open Society Institute Roma Irodalmi Fődíját.
- 2005-ben Kisebbségekért díjjal tüntették ki.

A Jezsuita Roma Egyetemi Szakkollégiumban cigány nyelvet tanított.

A kollégistákhoz fűződő baráti viszonya miatt a kollégiumnak ajándékozta cigány témájú festményeit és könyveit. A szakkollégium róla elnevezett termében őrzik ezeket a tárgyakat, így is ápolva emlékét.

